

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att utveckla öppna jämförelser inom läkemedelsområdet samt utbetalning av medel

---

Regeringens beslut

Socialstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med Läkemedelsverket och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) utveckla öppna jämförelser inom läkemedelsområdet. I uppdraget ingår att först redovisa en gemensamt överenskommen projektplan, att ta fram och redovisa öppna jämförelser på området, samt att föreslå hur öppna jämförelser inom läkemedelsområdet ska utvecklas framgent.

Framtagande av öppna jämförelser inom läkemedelsområdet ska ske utifrån det arbetssätt som skapats för det gemensamma arbetet mellan Socialstyrelsen och SKL för att utveckla och driva öppna jämförelser inom hälso- och sjukvården. Vidare ska arbetet genomföras i samråd med andra relevanta aktörer.

För ändamålet tilldelas Socialstyrelsen 1 000 000 kronor. Medlen ska utbetalas från utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa under 2012. Medlen utbetalas engångsvis av Kammarkollegiet efter rekvisition från Socialstyrelsen. Rekvisitionen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har. Medel som inte förbrukats ska redovisas och återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2013.

Regeringen avser att under 2013 avsätta 1 000 000 kronor till Socialstyrelsen för arbetet med att utveckla öppna jämförelser inom läkemedelsområdet under förutsättning att riksdagen ställer erforderliga medel till regeringens förfogande.

Regeringen beslutar vidare att avsätta 1 000 000 kronor till SKL. SKL får rekvirera medlen från Kammarkollegiet under följande villkor:

- Medlen ska användas för att delta i genomförandet av uppdraget enligt vad som anges närmare nedan.
- Medel som inte förbrukats ska redovisas och återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2013.

Medlen ska utbetalas från utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa under 2012. Medlen utbetalas engångsvis av Kammarkollegiet efter rekvisition från SKL. Rekvisitionen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Regeringen avser att under 2013 avsätta 500 000 kronor till SKL för arbetet med att utveckla öppna jämförelser inom läkemedelsområdet under förutsättning att riksdagen ställer erforderliga medel till regeringens förfogande.

Redovisningen av den gemensamma projektplanen ska ha inkommit till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 oktober 2012. Rapporteringen av de öppna jämförelser inom läkemedelsområdet som parterna gemensamt ställer sig bakom ska ha inkommit till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 juni 2013. De gemensamma förslagen på hur öppna jämförelser inom läkemedelsområdet ska utvecklas framgent ska ha inkommit till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 september 2013. Socialstyrelsen ska tillsammans med SKL och Läkemedelsverket ha löpande avstämningar med Regeringskansliet (Socialdepartementet) under arbetets gång.

Ärendet

Regeringen beslutade den 25 juni 2009 om en strategi för kvalitetsutveckling genom öppna jämförelser inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Med öppna jämförelser avses en uppsättning indikatorer som redovisas återkommande och som beskriver verksamheter med avseende på kvalitet och effektivitet. Syftet med öppna jämförelser är att stimulera utvecklingen av en jämlik och effektiv socialtjänst och hälso- och sjukvård med god kvalitet.

Arbetet med öppna jämförelser har visat sig få avsedd effekt. Öppna jämförelser är i dag ett av de viktigaste redskapen för att driva utvecklingen inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården framåt. Idén om öppna jämförelser har också kommit att spridas inom allt fler områden och bl.a. har öppna jämförelser utvecklats för folkhälsoområdet.

Regeringen och SKL presenterade den 26 augusti 2011 tillsammans med en rad aktörer på läkemedelsområdet en nationell läkemedelsstrategi i syfte att få en nationell kraftsamling kring prioriterade förbättringsområden inom läkemedelsområdet. Strategin syftar bland annat till att ge

en säkrare ordinationsprocess, att utveckla riktlinjer för läkemedelsanvändning för eftersatta patientgrupper och att minska antibiotikaresistens. Målsättningen är även att utveckla prissättnings-, prioriterings- och finansieringsmodeller för läkemedel och att minska läkemedels påverkan på miljön samt att öka uppföljningen av läkemedelseffekter. I den nationella läkemedelsstrategin framhålls öppna jämförelser på läkemedelsområdet som ett viktigt led i arbetet med att uppnå strategins målsättning.

Regeringen beslutade den 25 augusti 2011 att ge i uppdrag åt Läke-
medelsverket, Centrum för bättre läkemedelsanvändning (CBL), att samordna och följa upp arbetet med att genomföra den nationella läkemedelsstrategin. Uppföljningen gäller dels genomförandet av strategin och dess insatser, dels att följa utvecklingen på området mer generellt utifrån de mål som definieras i strategin.

Uppföljningen av läkemedelsstrategin riktar sig till en bred krets av aktörer och syftar till att fånga upp alla de olika insatser som vidtas på olika nivåer inom ramen för strategin. Framtagandet av öppna jämförelser för läkemedelsområdet riktar sig till landstingen och personer verksamma inom hälso- och sjukvården i syftet att utgöra underlag för utvecklingsarbete inom den egna verksamheten.

Närmare om uppdraget

Öppna jämförelser syftar till att stimulera utvecklingen av en jämlik och effektiv socialtjänst och hälso- och sjukvård med god kvalitet. De indikatorer som tas fram ska ha förmåga att förmedla kunskap om vad som inte fungerar och om vad som kan bli bättre, för att på så sätt skapa förändringstryck ute i landstingen i riktning mot förbättrad effektivitet, kvalitet och patientsäkerhet. Det är därför angeläget att de indikatorer som används som mått i öppna jämförelser inom läkemedelsområdet tas fram i samråd med, och är väl förankrade hos, relevanta aktörer i landstingen. SKL ansvarar för att arbetet genomförs i nära samarbete med landstingen och registerhållare.

Arbetet med att ta fram en första öppna jämförelser inom läkemedelsområdet bör i huvudsak bygga på tillgängliga data. Arbetet med öppna jämförelser är dock långsiktigt och en kontinuerlig utveckling av jämförelserna är en del av uppdraget. Parallellt med arbetet att ta fram en första öppna jämförelser inom läkemedelsområdet ska därför ett utvecklingsarbete bedrivas. I arbetet ska bl.a. ingå att fortlöpande utveckla nya indikatorer och bidra till utvecklingen av relevanta datakällor samt rapporteringen från dessa.

Data ska finnas tillgängligt med den grad av upplösning som bedöms lämpligt, vilket preciseras i projektplanen. Indikatorer bör också, där det är relevant och möjligt, delas upp på kön och socioekonomi.

För den kontinuerliga utvecklingen är det önskvärt att data uppdateras med kortare intervall än årligen. I uppdraget ingår därför att undersöka möjligheterna att kontinuerligt uppdatera och redovisa relevanta indikatorer. Öppna jämförelser inom läkemedelsområdet ska redovisas i bokform och via en webbplats.

I uppdraget ingår även att bedöma och lämna förslag till hur öppna jämförelser för läkemedelsområdet ska kunna utvecklas på kort och lång sikt, samt att bedöma hur andra behov av uppföljning inom läkemedelsområdet ska kunna utvecklas samt vid behov lämna sådana förslag.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Stefan Karlsson

Likalydande
Sveriges Kommuner och Landsting
Läkemedelsverket

Kopia till

Kammarkollegiet